

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi pol, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVII.

V Ljubljani, 15. svečana 1884.

List 7.

Premišljevanja in molitve za vse stanovce.

(Dalje.)

7. Naš poklic II.

Boga častiti — to je naš poklic, zato smo vstvarjeni! — Boga pa le tedaj prav častimo, če mu vsak v svojem stanu zvesto služimo. Celi svet je kakor velik vinograd in mi smo delavci, ktere Bog o različnih urah in časih na delo kliče. — Tudi jest sem tak delavec, poklican v vinograd Božji, da naj tu pridno delam in na koncu svojega življenja denar večnega zveličanja dobim. Če pa hočem Bogu zvesto služiti, je treba:

a) da sem vedno čujoč in pripravljen, kadarkoli me Gospod na delo kliče, ali kakoršno koli delo ukaže. Zakaj blagor možu, ktereга Gospod, kadar pride, čujočega najde!

b) da neutrudeno delam in se vsake lenobe varujem; zakaj lenoba v Božji službi je Bogu čez vse silno zoperna. Tako on govori po preroku: Preklét bodi, kdor Božjo službo zanikarno opravlja! in mlačnim je zažugal, da jih bo izpljuval iz svojih ust.

c) da sem vedno v gnadi Božji, ker sicer me vse drugo ne more zveličati, naj bi še toliko delal in imenitne reči doprinal. Kristus pravi: Ostanite v meni in jest v vas, ker brez mene nič ne morete storiti!

d) da s podeljenimi talenti modro kupčujem; nobenega ne zapravim; temuč veliko sadu za nebesa obrodim. Tako je rečeno apostelnom: Jest sem vas poslal, da greste in sad obrodite in da sad ostane vaš.

e) da v službi Božji do konca stanoviten ostanem; da nič ne omahujem, in od začete gorečnosti ne odjenjum. Kdor je namreč roko na plug položil, pa nazaj gleda, tisti ni sposoben za nebeško kraljestvo in le tisti, ki bo do konca stanoviten, bo kronan. Kaj je pač pomagalo Judežu, ki je sicer dobro pričel, tudi nekaj časa pridno delal v službi Božji; potem pa je odstopil in padel!

Molitev.

O Bog, daj mi gnado, da bom vedno čujoč in na vsak Tvoj klic pripravljen, da bom s Tvojim služabnikom Samuvelom vselej zaklical: Govóri, Gospod, Tvoj služabnik posluša! Ali pa s sv. Pavlom: Kaj hočeš

Gospod, da naj storim! — O Bog, daj mi moč, da lenobo v Tvoji službi premagujem, da pojemajočo gorečnost vedno v sebi oživljam, da se sam silim in k dobremu priganjam, ko bi me še tako težko stalo. — O Bog, daj mi gnado, da v Tvoji službi nikdar ne omagam, po keršauski pravičnosti vedno bolj hrepenim, in do konca stanoviten ostanem, ter da bom zaslužil iz ust pravičnega sodnika Jezusa Kristusa pri sodbi vesele besede slišati: Blagor ti, zvesti in modri hlapec; ker si bil v malem zvest, te bom čez veliko postavil, pojdi v veselje svojega Gospoda. Amen.

(Dalje nasl.)

Sveti Jožef.

„Pojdite k Jožefu!“ I. Mojz. 41, 55.

Kdor v resnični ljubezni opazuje današnji svet, lahko vidi, kam zbegano človeštvo tirajo posvetni modrijani, ki mu obetajo zlate gradove, pa ga prekanjeno slepijo, da bi mu uzeli, zaterli naj dražji zaklad — sveto vero in z njo časni in večni mir. Vendar opazovavec svetnega gibanja v svojo tolažbo tudi vidi, kako se verni ustavljajo zvijačnemu navalu, s katerim hinavski lučnjaki napadajo v raznih podobah ubogo ljudstvo.

Verno ljudstvo, ki v tem hudem boju za časno in večno srečo potrebuje prave luči, velike serčnosti in trdnega zaupanja, se ozéra gori, proti nebu; ker le od tam pričakuje resnične pomoči in gotove zmage. Zato lahko zapazimo, da se množi današnje dni češenje naše ljube nebeške Matere, preblazene Device Marije; ker trdno smo prepričani, da njena priprošnja za nas je prošnja ljubeznjive Matere Božje in Matere naše; zato ker je zares mogočna. Ker pa vsi verni dobro vemo, da za njeno priprošujo je naj bolj mogočna priprošnja tistega, kteremu je Bog Sin sam tu na zemlji pokoren bil, ktereга je tu na zemlji kot svojega očeta spoštoval; zato tudi v njega stavimo zaupanje.

In ravno to je tolaživno, ko vidimo in slišimo, kako se pravoverni z zaupanjem in z ljubeznijo zatekajo k prečastnemu očaku, k svetemu Jožefu. Zdi se, kakor da bi bili keršauski narodi slišali skrivnostni glas z nebes: „Pojdite k Jožefu!“ Saj se zbirajo z živo, zares spodbudljivo vero okrog njegovih altarjev; in namestnik Kristusov na zemlji je le vesoljnim željam katoliškega sveta zares vstregel, ko je gospodarja presvete Družine

oklical patrona veseljni Cerkvi in je njegov god povzdignil v versto naj večih cerkvenih praznikov.

In kdo neki bi svetega Jožefa ne ljubil? Saj čuti sleherni kristjan neko skrivnostno nagajenje k njemu. Le poglej podoba njegovo! Ako ni po vsem spridenost tvoje serce, se ti mora prikupiti. Njegova ponižna postava, tako resnoba pa vendar tako ljubeznjiva, razodeva neko premilo dobroto; in ako jo le pogledaš z vernim srcem, se obudi v tvoji duši pravo detinsko zaupanje. In v njem ima sleherni stan prelep zgled; ker preživel je vse stopinje tega življenja. Odličen v svojih prednostih, prečuden v svojih čednostih je zares ljubeznjiv v svoji dobrotljivosti, ter za preblazeno Devico Marijo ni keršanskemu ljudstvu noben svetnik tako priljubljen, kakor sveti Jožef.

Kot oče sveti Družini je predpoda in slava očetom; kot mož preblazeni Devici je predpoda vsem zakonskim; kot čisti ženin je varh deviškimi dušam; kot ponižni rokodelca je zgled vsem delavcem; kot visoko pomilosteni je vzor duhovnemu življenju; in umirajoč v rokah Jezusa in Marije je patron za srečno zadnjo uro.

Njegove čednosti so zares velike, pa nam vsem tako vabljive. Oziroma na milost Božjo je njegovo življenje veličastno, ako pa preiščujemo njegovo zemeljsko življenje, ga vidimo predobrega očeta in zvestega delavca. On dela, čuje, popotuje in se stara v sveti ljubosti. On umerja smerti pravičnega in njegov priserčno ljubljene Rejenček mu zatise njegove oči.

Res da, sveti Jožef je svetnik, kakoršnega potrebuje — zlasti še današnje dni — vsaka keršanska hiša. On je prav zato postavljen in namenjen, da je patron hišni.

In češenje tega velicega hišnega patrona pač ni novo. Začelo se je že s svetim evangelijem. Jezus in Marija sta bila perva, ki sta ga s spoštovanjem, s pokoršino in z ljubeznijo častila. In sveta cerkev je njegovo češenje že od začetka zvesto gojila; če tudi ne tako očitno, kakor današnje dni. Cerkevni očetje so se vedno poganjali za njegovo češenje, ter so slavili njegove velike prednosti. Posebno bogoljubne duše vseh časov so razodevale priserčno češenje in občudovanja vredno zaupanje v tega pravičnega, ktereza Jezus svojega očeta imenuje in ga Marija svojega ženina spoštuje.

Sv. Bernard ves vnet prepeva njegovo slavo. Učeni Gerzon je prav veliko in zares podučljivo pisal njemu v češenje. — Znano je, kako ga je ljubila in visoko častila preblaga španska devica sv. Terezija. — Sv. Frančišk Salezij ga imenuje „velicega prijatelja Visokoljubljenca.“ On oznanjuje njegovo češenje z le njemu danimi besedami v premili priprostosti in z nebeško sladkostjo, kakor samo on zna. — Sv. Ignacij je izročil njemu svojo junaško družbo, ko mu je posvetil svoje neprecenjene bukve duhovnih vaj, s kterimi je pridobil več duš kot ti prelepi spisi čerk imajo. — Sv. Vincencij Pavljanski ga je izvolil patrona svojim seminišem in vsemu svojemu ljubezni polnemu početju. — Slavno znani Bossuet je njegovi časti posvetil svoje naj bolj sloveče dejanje, svojo veličastno zgovornost. — Še le nase dni pa je nepozabljivi sv. Oče papež Pij IX vsemu keršanskemu ljudstvu odgernil zagrinjalo, ki je častljivo in preljubno podoba svetega očaka še nekako zakrivalo.

In to je djanje Božje previdnosti in gotov dokaz Božjega usmiljenja v naših hudih in zmedenih časih.

Naš čas boleha na hudih in globokih ranah, ker očitno in zasebno življenje žalostno kali. In splošna bolezen je v nekakem merzenji do navadnih opravil, v napčnem studenji tiheta, delavnega življenja, kakoršno nam Bog v svoji modrosti odkazuje. Skoraj nihče ni zadovoljen s stanom, ktereza mu je previdnost Božja

odločila. Nespametno hrepenenje, da bi vsak le lahko živel, da se skoraj vsak sramuje dela svojega očeta in dirja le za videzno zločnostjo — to je huda rana, na kateri boleha človeštvo. Ali ta rana je sad hujšega zla, ki je globokeje vkoreninjeno. In to je strastno hrepenenje po dobrih voljah in zabavah. Kje so možate duše, ki bi kazale resnično, nesebično ljubezen, darljivost in zatajevanje, ki so studenci velikodušnosti? Kdo nam bo dal starodavno moč nekdanjih keršanskih junakov. Napuh in mehkužnost, to je tista dvojna prestrašna in prisadna oteklina, ki gloda na človeškem rodu. Saj z žalostjo gledamo, da spridenost se je vrinila v nekdanjo tako lepo in častito družinsko življenje in grozno se množijo hudobije, ki vso človeško pravico uničujejo. Pa to ne more drugače biti, ko zastopniki preslepljenega ljudstva, zastopniki pravice, reda in postavle prošlosti sami podkopujejo Božje zapovedi in zametujejo prirojeno, natorno pravico oziroma izreje mladosti. Saj ne more drugače biti, ko vidimo, da veljava hišnega očeta je tako omejena, da pri izreji svojih otrok skoraj besede več nima; — ko se delajo naredbe, po kterih se otroci lahko otresejo svetih dolžnost spoštovanja in pokoršine, ktere so za Bogom dolžni svojim staršem, — in to berž, da le nekoliko odrastejo. Saj to ne more drugače biti; ako se še spomnimo, kako se keršanska izreja po družinah zatira in spodkopuje z branjem kužljivih bukev, judovskih časnikov in s tolikimi drugimi spakarijami, ki današnji čas zalivajo, kakor ploha.

Kje je zdravilo za to hudo, nevarno rano? Kdo nam bo pomagal?

Pri toliki nadlogi nam je Božja dobrota odkrila in v svetli luči pokazala preljubno podobo sv. Jožefa, ki je vzor, popolna podoba priprostega, lepovravnega, delavnega življenja, ki je vzor serčne vdanosti.

(Konec prih.)

Certice iz rimokatoliške liturgike.

(Dr. A. Stolz. — P. Hrisogon M.)

(Dalje.)

7. e) Kader škof slovesno mašuje, nosi pod mašnim plaščem tunicelo in dalmatiko, liturgično obleko subdijakona in dijakona, v znamenje, „ut ostendat, se perfecte omnes habere ordines, quia eos alii confert.“ Ta navada je prav stara, že v 6. stoletju bivajoča. Tunicela pa škofovska dalmatika je bila že v starodavnosti svilena in z vezivom bogato olepšana. Pervotna barva je bila bela; od 12. stoletja se ravna po barvi drugih oblačil, od dneva zahtevanih. Škofovska dalmatika se razločuje od dijakonove v tem, da ima daljše rokave, in to ga ima spominjati na „longam misericordiam.“

8. f) Pektoral je zlat persni križ na zlati verižici; omenja ga že Durand († 1296), rekoč, da ga škof more nositi po volji: „crux pectoralis, si quis ea uti velit.“ Pa že pred njim (v 9. stol.) piše rimski knjižničar Anastazij: „Moris Graecorum est, cruce cum pretioso ligno vel cum reliquiis sanctorum ante pectus portare, suspensam ad collum.“ Persni križ škofov bo v novi zavezi ono, kar v stari „urim et thumim (po pervopisu: svetloba in popolnarnost, po vulgati: doctrina et veritas). Škof nosi na persih križ ko znamenje škofovskega dostojanstva, nad kasulo pa ko „škit zoper vse sovražniške napade.“ Naposled spominja pektoral na terpljenje in smert Gospodovo kakor tudi na zmago sv. Cerkve, ki se kaže v tolikih mučenikih. Zato so v pektoralu ss. ostanki, na ktere kaže tudi molitev, ktero škof moli, kader nase jemlje pektoral.

9. g) Škofovska palica (l. pedum, baculus pastoralis) je znamenje škofovske časti, skušene starosti ter

sede skrivnega razodenja na ranjkega so razložili najprej pomen ene besede za drugo in na to spominjali, kako so primérne zlasti škofovskemu delovanju in koncu. Škof kot dušni pastir ne more in ne sme počivati tukaj, ampak mora po opominjevanji aposteljnovem čuti. Nikoli ne sme reči: sedaj sem storil dovolj. Zato so pač srečni, da se morejo odpočiti tam. Srečni pa seveda le, ako umerjé v Gospodu, v zaupanju in veri vanj — kakor ranjki. Omenili so težav škofovske službe, klicali pa tudi v spomin, s koliko gorečnostjo so jo opravljali pokojni Krizostom. S tem ravno so si pa tudi zaslužili počitek. Počitek je vselej sladek po delu. Kako sladak mora biti še le v večnosti! — Dela tam več ni; pač pa mora imeti človek tam dela, katera je prinesel saboj in to so dobra dela. Spominjali so se govornik tudi škofovskega posvečevanja ranjkega višega pastirja, pri katerem so bili navzoči. In sedaj imamo ga pred seboj na mertvaškem odru, in škofija bode ohranila blag spomin svojemu pokojnemu pastirju. —

Eden spoštovavec ranjcega piše naslednje, kar je posnel iz bližnjega občevarja z ranjcim višjim pastirjem:

Vsegamogočni je že izrekel nad hlapcem svojim sodbo, mi pa si hočemo ogledati dedščino, ki jo je zapustil višji pastir svojim ovčicam, in ta dedščina so nauki in zgledi. Devetkrat so razposlali ranjki škof pastirski list po Kranjski deželi, mnogokrat pridigali in kazali sploh veliko skerb za dobro podučevanje svojih vernih. Ljubezen do Boga in ljubezen do bližnjega — to dvoje so naj bolj zaterjevali in naj raji povdarjali. Ljubezen do Boga pa izvira iz pravega spoznanja Boga, zato so z vsem srcem hrepeneli po pravem spoznanju sami in iskali ga vžigati v drugih. „Boga spoznati; to je naj večji sreča“ — bilo je njih geslo. „Boga pa nihče videl ni nikoli: edinorojeni Sin, ki je v naročji Očetovem, on nam je povedal“ — po tem nauku sv. Janeza so hrepeneli vedno, da bi spoznavali razodenje Božje po Sinu človeškem. Za to spoznavanje so skušali tudi druge vneti, in to hrepenenje jim je izviralo res iz dna njihovega serca: pač lepa nam dedščina, katera naj bi stotere obresti nosila — na altarcu gorke ljubezni in vdanosti do sv. Cerkve. Ljubezen do bližnjega so kaj radi priporočevali in zlasti svarili v domačem pogovarjanju, da se naj nikdo ne da premagati slabosti, da bi sodil slabo svojega bližnjega. Gorko in odperito serce imeti za vsakega in z ljubeznjivostjo pridobiti si tudi nasprotnika — to so kaj radi svetovali. — In njihov zgled? Čast Božja je prvo, kar so najbolj označevali s svojim zgledom. V tej reči niso gledali ne na trud, ne na delo, ne na denar. Ljubezen do cerkvenih opravil jim je bila že nekako prirojena in nobene stvari niso tako zamerili kakemu svečeniku, kakor mlačnost za službo Božjo. Zraven te lastnosti jih je naj bolj značila njihova pridnost. Večkrat so v tem oziru celo prestopili prave meje in trudili se odveč. Zato so pa tudi zahtevali mnogo od drugih in ni jih bilo lahko zadovoljiti.

Neusahljivo hrepenenje, vroča želja po vsem, kar je vzvišeno, lepo, blágo — to je tretji glavni znak njihov in, da tako rečem, vir njihovega delovanja. — Dalje jim je posebno bila lastna ljubeznjivost v obnašanju in ljubezen do mladine. — Radodarnost njihova je predobro znana, kakor da bi jo treba bilo obširno opisovati. — V svoji škofovski službi so kaj odločno kazali svojo serčno vdanost do cesarske hiše; zato so bili pa tudi odlikovani od svetlega cesarja dvakrat, in sicer prvič s križem Leopoldovega, in drugič (lani v septembru) z velikim križem Franc-Jozefovega reda.

To so le glavne poteze one slike, katera naj nam kaže pokojnega škofa Janeza Krizostoma. Samo toliko še: Res je, da jih je Bog obiskal zadnja leta s težkim

križem, z marsikakim terpljenjem, a nosili so ga mirno in vdano. Zato jih je Bog odškodoval z mnogoterim drugim veseljem: imeli so pa serce, ki je bilo bolj sprejemljivo za veselje, kakor za žalost. To veselje jim je delala, kakor so sami večkrat rekli: duhovščina in verni. Derznem se torej reči, da so tudi zadnje leta preživeli srečno in le obžalovali, da jim tako berzo uhaja čas življenja in delovanja.

Iz Ljubljane, 10. svečana. *Verhbosanski nadškof Jožef Stadler v Ljubljani.* Naznanili smo zadnjič, da je verhbosanski nadškof prišel v Rim; danes pa naj poročamo, da svetli viksi pastir je 9. t. m., potujoč iz Rima, dospel v Ljubljano, kjer je prenočil. v nedeljo v frančiškanski cerkvi maševal in popoldne se podal po železnici v Zagreb, od koder se verne naravnost v svojo nadškofijo. Obiskal je v Ljubljani gg. kanonike in obedoval v kn. šk. semenišu, povabljen od prečast. gosp. vodja kan. dr. Gogala.

Kdor koli je imel priliko spoznati tega presvitlega dostojanstvenika je občudoval njegovo priljudnost in ponižnost, in še zlasti si je serca pridobil tukaj v semenišu. Ker preč. vodstvo obeduje v eni obednici ob enem z gg. bogoslovci, se je o tej priliki slavni nadpastir v priserčnem ogovoru priporočil mladim gospodom, da naj bi molili za ubogo Bosno in ob enem pojasnil, zakaj da je molitve tolikanj potreba.

Kako da je visoki gosp. gost vstregel gg. bogoslovcem, so pokazali z živim priklicevanjem, pa tudi s tem, da čez malo časa se je množica pevcev v refektorij povernila in so nadškofu na čast prav čversto in lepo zapeli nekatere pesmi, med drugimi eno v jugoslovanskem narečju. Občudoval je nadškof tako izvrstno petje, se zahvalil, zopet jih v kratkem nagovoril pohvalil, da so si ta lepi stan izvolili, pa spodbudoval, kako naj o svojem času bodo luč in pomoč ljudstvu ter „oculus caecorum et baculus pauperum“ — oko slepim in podporna palica revnim. —

Pripovedoval je nadškof, da sadaj ste mu posebno dve reči na sercu: malo semeniše v Travniku in pa prvostolna cerkev, ki se ima prej ko moč začeti zidati.

Malo semeniše v Travniku ima sedaj dva gimnazijska razreda in 42 učencev. Toda naprava je z velikim dolgom obložena. Veliko pa je nadpastirju do tega, da se tam napravi ognjiše katoliške véde, kjer so turški pašati o svojem času najbolj neusmiljeno in goropadno gospodovali. Pohvalil je bosanske dečke, kako so zmožni za nauke, bistroumni, pa tudi značajni za pravno življenje. Eden taci h n. pr. si je izmislil in je kar naravnost cesarju v Beč pisal; pisal nekako v tem pomenu, da on želi priti v višji šole, pa otac i majka imadeta kako puto ne pa novcev, kar je za šolo treba; naj bi mu toraj dobri car pomagal, da pride v zavod itd. Pismo, ne vém kako? je res prišlo na Dunaj in pred cesarja. Da pisanje ni bilo zastonj, kaže to, da je dečko zdaj res v vstavu v Travniku.

Oziroma na katedralo nas je vzvišeni nadpastir opomnil, kar se je boje že kanoniku dr. Jegliču obetalo: da Kranjci bodemo oskerbeli zvonove za veliko sarajevsko katedralo, kakor Zagrebčani veliki altar. Dobrotni Bog daj naši deželi ljubi mir in dobre letine, in utegne se še marsikaj lepega zgoditi za povzdigo in omiko zares ubožnih bosenskih katoličanov. —

O tej priliki bodi opomnjeno, da ravno par dni poprej smo v Sarajevo poslali precejšen zaboj nabranih in še dobrih cerkvenih paramentov, in z njimi ob enem dve še dobri banderci, kateri je prečast. novomeški kapitelj podaril bosenskem misijonu, dobotni Šenklaški cerkvenik in izdelovavec paramentov, zastáv in razne druge robe, g. Blaž Rasp pa ju vravnal in zraven pridal

križce, čope in vse potrebno. Robo k temu sam naroča iz Francoskega, z Dunaja itd.

Zraven tega smo od zbirke „Zg. Dan.“ vzvišenemu gosp. nadškofu izročili: a) 67 gld. 50 kr. za mladenški vstav v Travniku in k temu 1 angleško guinejo v zlatu; b) 5 gld. za zvon o svojem času omenjene cerkve nekje blizu Travnika; c) 1 velik križavec za nune v Sarajevu; d) 2 gld. naročnine g. P. na „Serce;“ — e) 25 gld. za dr. Jegličeve naprave v Sarajevu.

Omenjeno še bodi, da v Travniku pri šolah ljube bosanske mladine sta zraven družih tudi oo. jezuita Hofer in Verhovec, kranjska naša rojaka.

Bog blagoslovi Bosno, njene škofo in njene dobrotnike!

Vevnica.

Duhovski stan.

6. Strah! — duhovska vlada.

(Dalje.)

Kakšna je tedaj v resnici ta (po prostomišljajskih mislih) slaboglasna duhovska vlada?

V starem zakonu se v preroških knjigah tolikrat in tolikrat ponavlja izrek: Vladal bode (namreč Mesija) — vladal bode od morja do morja, do skrajne zemlje. To je pač sijajna vlada, še bolj nego vladanje Karola V., v katerem kraljestvu ni zahajalo solnce in Napoleonovo, ki se je igral s kraljestvi in cesarstvi, kakor otrok z jabelki. Kedo pa vlada tako sijajno? Morebiti so pa ona prerokovanja samo dozdevna, samo lepa nada? O ne; to lepo kraljestvo, tako veliko, tako krasno, ima v resnici nekdo, in kar je naj lepše: vsak ud tega kraljestva je nekako kraljestvo samo za-se, kjer vlada oni presrečni kralj — Zveličar, Kristus. Ljubi moj, to ni kaj malega! Ako imam jaz več telesne moči, kakor ti in ti si z menoj sam, lahko vladam nad teboj: treba je samo, da ti pokažem svoje pesti. Toda v tvojem sercu vladati, z onim sladkim in milim čutom te nagibati, ki se zove ljubezen in spoštovanje, to je kaj drugega, tega ne dosežam s pestmi, ne z močjo, zato je treba pomočkov druge verste. Takih pomočkov v izobilji ima naš Gospod, vladar naših serc. Povzdignjen na prestol sv. križa povzdignjen je bil na prestol svojega kraljestva in da bi pokazal, kako da bode vladal in kako pridobival si podložnikov za svoje kraljestvo, dal si je odpreti svoje serce, rekoč: glejte, vam ga podajam, dajte vi meni svoja serca! Od takrat jel mu je svet polagoma podajati svoje serce, kraljestvo njegovo se je širilo, njegova vlada je bila vedno sijajnejša: vlada nad serci. Tako vlado, tako kraljestvo je on ustanovil. Temu kraljestvu so dvojne meje: ena je vera, druga upanje. Notranjo upravo, ako smem reči: ustavo — pa je napravila ali ustanovila in vstavlja še vedno: ljubezen. To je vlada Gospodova, ponavljam še enkrat, in nič drugačna ne sme biti, neče biti in tudi ni vlada duhovska. Po odislem Zveličarju so sprejeli njegovo kraljestvo njegovi nasledniki: duhovniki, seveda, samo vidni nasledniki, namestniki, kajti vladar je on sam, dokler ne dene sovražnikov svojih v podnožje si nogam. Tudi duhovnikov vlada ni drugačna: vlada v ljubezni, v veri in upanju in v pokorščini do Gospoda vesoljnega. Ne gospodujejo duhovniki v Gospodovem deležu, ampak samo živa podoba so čedi, podoba v duši in sercu. Kedor jim hoče biti pokoren, kedor jih hoče sprejeti in ljubiti v imenu Gospodovem, temu oni dajo darove Gospodove, kedor pa se jih brani, pred njim otresejo prah si z nog in gredo mimo njegove hiše. Meča nimajo oni opasanega, njih meč je njihova beseda, in

streljiva ni v njihovih tulih: streljivo je milost božja. S temi pomočki se širi duhovsko kraljestvo. In kar je glavno, kar bi želel dopovedati celemu svetu: Duhovniki ne delajo za-se, saj je njihovo prizadevanje samo služba; oni ne iščejo in ne smejo iskati za-se niti bogastva, niti časti: oni delajo v imenu in povelji Božjem za človeštvo, kateremu so poslani. Kolikrat kričijo nad duhovniki posvetnjaki in jim podtikajo posvetne namene, zlasti vladoželjnost. Če je mogoče, da ima kedo posamezen to napako; duhovstvo — celotno — pa nikakor ne. Dopovedati si dajte, gospoda, ki slušate vsako besedo in na vsak korak gledate: Ako spoštuje hlapec povelje svojega gospoda, poslanec naročila svojega pošiljavca, mari dela on za-se, ako se ravna po ukazu? I zakaj podtikate nam sebične namene? Vi pravite, da nam je malo do vere, do Cerkve, malo do opravil svojih; le sami sebe da hočemo povzdigovati! Kako pa vi to veste? Ali velja za vse druge ljudi pravilo, da ne smemo nikoga imeti za slabega, nepoštenega, le duhovnik, ta je hudodelec, sebičnež, samopridnež itd. berž ko stopi v stan duhovski? Ako pravite vi, da delate za domovino, nihče vas ne stavi na laž, dokler se ne stavite sami: ako pa mi skušamo veljavo pridobiti si po povelji Njega, ki nam je dal svoje zapovedi, precej smo sebičneži. Ali ste tako zgubili vero v poštenost človeško, da se vam zdi vse le hinavščina? Kaj pa mislite o samih sebi?

Nesrečen čas, ki tako nezaupnost porodi in nesrečno človeštvo, ki za tako boleznijo hira! A veselo nam klije prepričanje v sercih, da ni tako v resnici, kakor si domišljujejo duhovski sovražniki. Ako skuša duhovnik pridobiti si veljavo pri ljudeh, pridobiti si spoštovanje in ljubezen: čemu in zakaj to? Zato, ker hoče vsem postati vse, da bi vse pridobil za pravo, resnico, za dobro, za Kristusa. Pridobiva si ono oblast v sercih človeških, ki je mehka sicer, a tako močna in terpežna. Hoče tako, ker tako mora, ker mu tako velevala poklic, serce, prepričanje, in ne bi duhovnik bil, ko bi tega ne hotel. — Čudno je in nerazumljivo, kako da svet zamérja duhovnikom to prizadevanje. Ko bi mogli iznajti orodje, s katerim bi se dalo tako pregledati gibanje človeškega serca, kakor z drobnogledom najmanjši delci našega telesa, in bi mogli neprijatelji duhovski seči do dna v duhovskih sercih — seveda našli bi mnogo slabosti, mnogo človeškega: a našli bi tudi tako gorečo, tako krepko, tako čisto ljubezen do bližnjega, s katero objema on človeštvo, da bi ves njihov sum zbežal kakor nočni strahovi pred svetlim solncem. To ljubezen, ki mu vžiga delavnost za dušni blagor ljudi, ki ga napolnjuje z nesterpljivo britkostjo zaradi njihove terdovratnosti in strupenosti, učil ga je njegov učenik in zglednik Zveličar. Ta ljubezen, ta v posebnem pomenu duhovski čut, o katerem se svetu niti ne sanja, ta ljubezen je to, kar imenujejo nasprotniki naši: duhovsko vladoželjnost. In kader je sreča svetu tako mila, da se zamore prosto kazati ta ljubezen, takrat došel je strašni, grozni čas duhovske vlade.

(Dalje nast.)

Kesanje.

O milost! milost, Jezus moj!
Červček v prahu kličem tvoj.
Pregrozno v serci mam boljenje,
O Jezus moj, prizanesenje!

S teboj sem, Jezus, sklenjen bil;
Pri Tebi rajske slaje pil;
Nebeško mano sem užival,
Ti z milostmi si me obličal.

pastirske skerbí. Palica je škofu to, kar je žezlo vladarju. Krasne palice so imeli že Judje in Gerki, ter so služile ko simbol sodniške oblasti. V Atenah je bila palica službeno počastilo arhontov. Razen toge pretekste so nosili palico nekam kakor žezlo tudi rimski fetijali. Inocencij III poroča, da je škofovo palico dobil Evhérij, prvi škof v Treviru, to je vzrok, da edini papež kakor škof dandanašnji ne nosi palice, razen kader je v Treviru. Poglavitni vzrok pa, zakaj papež ne nosi škofovske palice, bo prejkone ta, ker jo sam podeljuje drugim škofom. Kdaj je bil pedum sprejet v liturgično rabo, se ne vé natanko določiti. Toliko se vé, da se pedum že na sinodi v Toledu (694) šteje med škofovska insignia. Ko je bil Fotij odmaknjen iz škofovske časti, so govorili očetje na sinodi: „Tollite baculum de manu ejus, signum est enim dignitatis pastoralis, quod hic habere nullatenus debet, quia lupus est et non pastor.“ V starejši dobi je bila škofovska palica lesena, le gornja krivina je bila iz slonove kosti. Nekatere niso imele krivin, le gumb z napisom: „homo,“ v znamenje ponižnosti. Mnogi škofje so rabili palice, ki so se imenovala „virga sambuca.“ — Na vzhodu je že od nekdaj v rabi popolnoma ravna palica, ki ima na verhu kroglo ali križ v podobi čerke T ali dve nasproti zvijajoči kači. Gerško vzhodnji nadškofje nosijo pravilno precej veliko sreberno palico s kroglo, kar je tudi predprava samostanskih predstojnikov (igumanov). V današnji liturgični rabi je škofovska palica posebno olepšana; spominja škofa na njegovo nadpastirsko dolžnost, da naj svojo oblast rabi resnobno in ljubeznjivo. „Baculus pastoralis rectitudinem sui rectum regimen significat; quod autem una pars curva est, altera acuta, monstrat praeesse subjectis et debellare superbos,“ pravi Hugon a S. Victor.

(Dalje nasl.)

Občni zbor

katoliške družbe 30. prosenca 1884.

(Govor predsednikov o posnetku.)

Hvaljen bodi Jezus Kristus!

Slavni zbor!

Silno hitro preteklo jo spet eno leto. 24. prosenca lanskega leta smo se bili tukaj sošli, ter smo zborovali za l. 1882; ali od takrat pomaknili smo se spet za eno leto naprej. Treba bo toraj ozreti se nazaj in pregledati društveno življenje in delovanje v teku prošlega leta. In ta namen ima današnji naš shod, ko v smislu društvenih pravil obhajamo občni zbor za l. 1883.

Pred vsem Vas, velečastiti soudje katoliške družbe, prijazno in iskreno pozdravljam, zahvalovaje se Vam, da ste v tolikem številu danes se sim potrudili.

Preteklo leto pobrala nam je izvanredno veliko udov nemila smert, in sicer v Ljubljani 18, zunaj mesta pa, kolikor je znano, 3. to je dekana Silvestra Keše-ta in dva vpokojena župnika, Jerneja Krašovica in Antona Furmaherja. Izmed tukaj umerlih omenjam zlasti gospo Frančiško Šupevčevo, ktera se je živo zanimala za katoliško družbo in dejansko pospeševala blage njene namene; večletna odbornika Mateja Schreiner-ja in Matija Gerberja, katerih zadnji je mnogo lét opravljal posel društvenega blagajnika, in še zadnja leta, akoravno oprosten tega opravila, je enako rad prejemal in predstojništvu pošiljal letne doneske tacihi udov, ki so se zaradi tega do njega obračali. Dalje sta duhovna Franc Kozoglav in P. Joahim Jereb; drugi pa neduhovni. — Naj bodo njih vseh imena zapisana v bukvah življenja! Deloma smo se njih že spominjali, in se bomo še v prihodnje, posebno pri ss. mašah, ki so se preteklo leto

brale in se redno tudi prihodnje leta bodo za ranjce in za žive ude katoliške družbe.

Nekoliko udov je izstopilo iz društva, ali očitno ali molče, in petero zmed njih je tudi naznanilo svoj izstop društvenemu odboru.

Na novo k društvu pristopilo je l. 1883 v Ljubljani 22 in po deželi 6 udov; toraj skupaj 28 novih udov, Število društvenikov, kateri so letnino vplačevali pr. l., iznaša 650 gld.

Tombol smo imeli skozi leto pet, in sicer 7. in 28. prosenca, 8. mal. travna, 4. listopada in 9. grudna. Ena od teh bila je za pogorelce v Košani, in ena za uboge, ki jih podpira Št. Jakobska konferenca Vincencijeve družbe. Ker se je za leto obrnilo tudi tistih 32 gld. 52 kr., ki jih je družba pri darovanju o prilikah ss. maš na Rožniku dobila, je društvo naše le v gotovini podelilo 96 gld. 52 kr. omenjeni Vincencijevi konferenci, ne gledé na marsiktero drugačno podpiranje, s katerim ji je radovoljno na roke šlo.

Vseh 5 Tombol je prineslo čistega dohodka 214 gld. 89 kr. Znatni ta iznesek se je zamogel pridobiti vsled hvale vredne darežljivosti nekterih dobrotnikov in dobrotnic, od katerih je več dobitkov za Tombole zastoj društvu bilo poklonjeno.

Že prej imenovana gospa Frančiška Šupevčevo se je v svoji oporoki prijazno spominjala tudi katoliške družbe, ter ji volila 20 gld., ki so po odbitem pristojbinskem in količnem davku tudi že od gosp. dediča izplačani.

Gledé v jesen l. 1882 vstanovljene večerne šole za delavske deklice imam sporočiti, da je po zimi bila pridno obiskovana in v obče z dobrim uspehom. V začetku kazala se je velika navdušenost, ali sčasoma jela je pojemati in poleti postane šolsko obiskovanje slabše; zaradi tega sklenil je dotični odbor z učiteljstvom, da do meseca majnika hoče s podučevanjem prenehati, ter po končanih velikih šolskih počitnicah spet poduk povzeti. Od Vsehsvetih se tedaj zopet redno podučuje vsako sredo in vsako soboto od 6—8 zvečer v leti dekliski šoli, ki šteje blizo 100 deklét, katerih večina jo z veseljem in s hvale vredno pridnostjo obiskuje. Učiteljsko osebje je: ravnateljica mestne dekliske šole gospa Julija Moos-ova, ki je — rekel bi — duša omenjeni šoli, ona poduk vodi in vedno tudi sama podučuje; — dalje več gospodičinj.

Učenke so razdeljene v 2 razreda, za dekliske ročne dela in za navadne šolske predmete. V postu vodil jim je prečast. gosp. kanonik dr. Čebašek duhovne vaje, v adventu jih pa pripravljaj za vredno prejemo ss. Zakramentov.

Od društvenega lista „Glasi katol. družbe“ bil je leta 1883 izdan samo en zvezek (XVII.), a leta obsega blizo 12 pol; toraj toliko, kolikor 6 tacihi zvezkov, kakoršni so izhajali v začetku. Dalje dalo je na svitlo naše društvo prelepo knjižico o poduku „Vincencijeve družbe.“ ker je ravno lani ta toliko človekoljubna družba obhajala 50letnico svojega obstanka in je želeli, da bi se tudi Slovenci žujo soznali in tu ali tam kako novo konferenco vstanovili v polajševanje mnogeversne človeške revščine.

Razun slovesnosti, ki so se bile o obiskovanji Nj. Veličanstva presvitlega vladarja, cesarja Frančiška Jožefa obhajale v spomin 600letnega združenja Kranjske dežele z Avstrijo in preslavno dinastijo Habsburško, mi je tukaj omeniti tistih svečanosti, ko so se 21. rožn., t. j. dan pred posvečevanjem novozidane cerkve presv. Serca Jezusovega svetinje slovesno vanjo bile prenesle. Katoliška družba se je vdeležila s svojim banderom, kakor tudi cerkvenih obhodov o Velikonoči in na dan sv. Reš-njega Telesa.

Društveni odbor, obstoječ iz 24 udov, imel je od občnega shoda do konca leta 1883 štiri seje. O čem se je razgovarjalo in kaj določilo v teh shodih, razvidi se iz dotičnih zapisnikov.

Knjigarna se je preteklo leto zdatno pomnožila, ter šteje že nad 3230 knjig. Nekoliko se jih je nakupilo, nekoliko smo jih pa dobili od blagih darovateljev.

Gledé denarstvenega stanja družbe naše smem reči, da je dokaj povoljno. — Dohodki preteklega leta so znašali skupaj 1058 gld. 46 kr. in sicer od letnih doneskov društvnikov 782 gld. 91 kr., razni drugi dohodki pa 275 gld. 55 kr.; Stroškov pa je bilo 1017 gld. 15 kr.; tedaj ostane gotovine 41 gld. 31 kr. —

Oziroma na časnike je bilo omenjeno, da čez 70 gld. gre za razne časnike, so pa tudi razne novejšje knjižice na mizi. Že to kaže, da zlasti za ljubljanske ude je družba že zato zelo koristna, zlasti ker tudi knjižnica se vedno pomnožuje.

V prid zunanjih udov se bo za slehernega umerlega opravila ena sv. maša; pri ljubljanskih pa kar je svojem ljubše, ali da se umerli ud spremi z družbino zastavo, ali pa da se za ranjcega opravi sveta maša.

Čl. gg. odborniki so naslednji: dr. Jarc Anton, predsednik; dr. Čebašek Andrej, podpredsednik; Bobinec Žiga, Dogan Janez, Flis Janez, tajnik; Mnsgr. Jeran Luka, Jerič Jožef, Keržič Anton, Kljun Dragotin, Kolar Matija, Krašovec Kajetan, blagajnik; Kunčič Juri, Lahajner Karol, Lindtner Alojzij, Marn Jožef, Močnik Matej, Polak Dragotin, Pirnat Tomaž, Resnik Jožef, Rozman Janez, Zadnikar Valentin, Zupančič Anton, Klein Anton.

Iz Mariborske diecezanske sinode.

XII.

De testamentis clericorum.

Iure ecclesiae antiquissimo Clerici solummodo de bonis s. d. patrimonialibus sive ante ordinationem sive post illam acquisitis et de bonis industrialibus non titulo ecclesiastico sed privato comparatis, nec non de bonis parsimonialibus, quae clericus ex redditibus ecclesiasticis subtrahit de sua sustentatione, parcius vivendo, quam honeste vivere potuisset — per testamentum libere disponere valebant; ast de bonis mere ecclesiasticis i. e. partis ex proventibus ecclesiasticis id facere omnino vetabatur. (Cfr. c. 9. X. de testamentis et ultimis voluntatibus III. 26.) Idcirco bona clericorum titulo possessa, separanda erant a bonis intuitu ecclesiae clerico propria.

Iure recenti — per universalem consuetudinem a Papa Alexandro III. approbatam introducto — concedebatur quidem clericis facultas testandi de bonis ex fructibus beneficialibus partis, sed ad sacras piasque tantummodo causas. (Cfr. c. 12. X. de testam. III. 26: „Licet autem mobilia per Ecclesiam acquisita de iure in alios pro morientis arbitrio transferri non possunt; consuetudinis tamen non est improbandae, ut de his — pauperibus et religiosis locis et illis, qui viventi serviant, sive consanguineis sive alii sint, aliqua iuxta servitii meritum conferantur.“)

Demum consuetudo immemorialis temporis invaluit, saltem pro foro externo valide disponendi ultima voluntate de cujuscunque generis bonis etiam mere ecclesiasticis ad causas profanas. Exinde tamen coram Deo et in conscientia nihil detrahitur obligationi ex bonorum ecclesiasticorum natura oriundae, vi cuius bona ab ecclesia profecta sacroque titulo possessa non usibus profanis sed piis causis i. e. ecclesiae applicari iubentur.

Quem in finem Clerici de superfluis bonis ex redditibus ecclesiasticis comparatis testamentum confecturi observent sequentes normas.

1. Absque gravi culpa haud valent redditus mere ecclesiasticos elargiri consanguineis nisi tanquam pauperibus, si vere pauperes sint et tunc nonnisi, ut minus egeant, non ut ditescant.

2. Ad testamenta in foro etiam civili valide condenda praeter canones sacros observandae veniunt formae ac solemnitates legibus civilibus praescriptae. Testamenta plane praescriptis canonicis consentanea et facta in legitima forma civili, agnoscere debent a legitimis quoque haeredibus adeo, ut haeredes, quos vocant necessarios, litem movere nequeant ex titulo partis legitimaе, eoquod iuxta canones de bonis clerici profanis non item de ecclesiasticis pars legitima haeredibus est cedenda. (Cfr. Art. XXI. Concordati austriaci: „In cunctis Imperii partibus Archiepiscopis, Episcopis et viris ecclesiasticis omnibus liberum erit, de his, quae mortis tempore relicturi sint, disponere iuxta sacros Canones, quorum praescriptiones et a legitimis eorum haeredibus ab intestato successuris diligenter observandae erunt.“)

3. Solerter caveant clerici, ne coquam seu ancillam haeredem scribant, aut famulitium redditibus ecclesiasticis ditent, a quo scandalum difficile abest, sunt verba concilii Provincialis Viennensis. (Vide Acta et Decreta concilii Provinciae Viennensis, anno Dom. 1858. Vindobonae 1859. Pag. 177 sq. Cap. IV. de Testam. Clericorum.) Merito tamen provideant, ne post domini mortem egestate opprimantur, qui sine reprehensione diuturnum ipsi fidelemque famulatum exhibuerint. Itaque si clericus bonis sat superque valeat, pensionem eis ad vitae tempus statuatur curando, in quantum fieri potest, ut adiumenti substantia piis causis remaneat, famulatio vero nonnisi census annuus in pensionem assignetur.

4. Insuper sedulo curandum, ut in pias causas destinata fini intento revera applicentur; proin assidue prospiciendum, ut dos ad pios sacrosque usus spectans ab ecclesiastica potestate administretur.

Revocantes igitur ad leges ecclesiasticas de clericorum testamentis rite componendis et renovantes desuper ordinationes dioecesanarum — omnes clericos in Domino adhortamur obligamusque, ut de bonis ex beneficii fructibus collectis in testamento non aliter disponant, quam sicut de iure ecclesiastico et in conscientia obligati sint, scilicet ad pias causas, quales v. g. sunt: seminarium peurorum, nuperrime erectu sodalitas pro sublevandis clericis egenis, ecclesia beneficiati, pia instituta aliaque hujus generis.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Pogled na ranjce škofa dr. Janeza Krizostoma.) Tehtni govor, ki ga je imel po sv. maši prevz. škof mariborski Jakob Stepišnik, se je vpiral na besede skrivnega razodenja: „Blagor mertvim, ki umerjejo v Gospodu, Duh namreč govori: naj počivajo od svojega truda, kajti njih dela gredo za njimi.“

Opomnili so govornik najprej, da so imeli kot sosed in verstnik ranjkega škofa dovolj prilike dobro ga poznati. Ker je pa obilno vdeleževanje pri pogrebnem obhodu kazalo, da Kranjska dežela vé ceniti za sluge umerlega škofa, ni treba mnogo govoriti njemu, toliko manj, ker so še le včeraj povabljeni bili, da bi imeli mertvaški govor. — Na to so podali kratke čertice iz življenja ranjkega škofa, potem pa opisali nekoliko njihovo delovanje. Obračaje ravno opomenjene be-

Ah Jezus moj, kaj storil sem!
Objokan ves, zdaj k Tebi zrem.
Ah greh, nesrečni greh me pahnul
Od Tebe, v boju sem omahnil.

Premalo, vé m, čuječ sem bil;
Da me sovražnik je dobil;
Da igra naše ni življenje,
Me grozno zdaj uči bolj enje.

Očesi vir odprite zdaj,
Z njih potok solz izvira naj!
Ne potok, veletok jokati
Želim, in Jezusu poslati.

In tebi, greh, se odpovem!
Od zdaj čuječi biti čem.
Nesrečno kot enkrat grešiti
Raj tisočkrat čem smert voliti.

In resno voljo da imam,
Ti, Jezus moj, to znamnje dam:
Se v Zakramentu čem umiti,
Te serčniše od zdaj ljubiti.

Odpusti mi, Zveličar moj!
Červiček v prahu kličem Tvoj,
Pregrozno v serci mi bolj enje
Prikliči Tvoje odpuščenje!

Rad spet bi s Taboj sklenjen bil,
Pri Tebi rajske slaje pil;
Nebeško mano spet užival,
Vse Tvoje milosti dobival.

S. M. Bonavent.

Razgled po svetu.

Sedanji stan. Kako mir cvetè, kažejo prusaki, ki boje potrebujejo še 140 milijonov, da bode Nemčija za vojsko popolnoma pripravljena! — Podobno namérja nekje Rusija 168 milijonov rubljev poiskati, da se pomorstvo vravná. Vse se ima zlagoma od leta do leta pripraviti in narediti. — Med tem pa v Španiji vrè med vojaštvom; Francija ima še velikanske skerbí v Tonkinu in s Kitajci; Bulgarija dela siloma zoper upornike in jih tira iz dežele; črnogorski in albanski mejaši so si v laséh; Srbija je po zunanjem umirjena, kipí pa po njenih ječah in bulgarskih mejah; Anglija pošilja vojno v Egipt in misli, če bi ali ne kardelo poslala v Sudan; bojí se zlasti velikega šuma ob Nilu v prid lažnjivega Mahdija. Zraven tega pa rudečkarji, ki jih je liberalizem v škodo države in cerkve čehljal in debelil, zakoljejo po raznih deželah, kjer morejo koga taci, ki jim na perste stopajo.

Na Dunaji je zaradi več hudobij poslednjega časa proglašen tako imenovan „izjemni stan“. S to naredbo so omejene društvene, tiskovne postave, tajnost pisem, ustavljene porotne sodbe itd. To je odmenjeno do konca tekočega leta in veljá za dunajsko, dunajsko-novomeško in korneuburško okrožje. Sprožila se je bila zadeva ta tudi v državnem zboru ter se zahtevalo, naj vlada naznani djanja, ktere so te naredbe priklicale. Naj bi le enkrat prišli do pravega vira vsega zlega in iskali ga zamašiti! Ko so se bili zli duhovi v nebesih vzdignili zoper Boga, je bil Mihael véliki angelj načelnik v vojski zoper Luciferja in ga je zmagal in pahnul v brezno; na zemlji so vélikega angelja v Rimu že pred več leti zaperli, da bi imel manj moči zoper luciferje na zemlji. Celó razkolni Rus je že spoznal in Prus spoznava, da je treba svobode „Mihaelu“ novemu, kateri edíni je zmožen z mečem duha zle duhove ukrotiti in

zagnati v njih temoto. Francija in Italija ste še zmeraj pri stranki upornih angeljev; zato pa Bog Abrahamu iz kamnja budí otroke, kateri naj zlagoma Gospodovi nevesti priznavajo neutajljive pravice njene.

Grozna kazen za bogoskrunstvo! V Folleville-u na Francoskem (Ose) se je pred nekterimi dnevi zgodila ta-le strahota: V neko revno kmečko bajto stopi tergovsk popotnik in poprosi, da bi se mogel pogreti. Lastnik vstane poiskat derv, ta pa odgovorí: Ni treba, sej imate tukaj derv, in pokaže na podobo Križanega. Tega pa ne, odverne lastnik, pri miru jo pustite! in gre ven derv iskat. Ta čas uui vzame bridko martro, jo zlomi ob kolenih in z njo zakuri.

Kmalí potem se napravi na pot, čuti pa — ko bi trenil — da je ves terd, ne more stati na nogah, in strašno kričí: Noge so mi zlomljene in sežgane! — Nekteri popotniki ga vlečejo v bližnjo hišo, in tam je umerl nektore ure pozneje med vednim kričem, da ste mu nogi sežgani in blizo kolén zlomljeni. Bil je bridko martro zlomil ob kolenih! In zarés ste mu bili nogi černi, presekani in kakor spečeni. Iskali so duhovna; pa predno je prišel, je bil nesrečni že dušo izdihnil.

Ta strahotna dogodka je zbudila veliko zgledovanje po vsi tisti okrajini, in naznanaovali so jo francoski časniki.

Iz Moravskega se je nekdo oglašil v „Blahovestu“ in je nasvetoval način, kako naj bi se med drugim mogla oslaviti 1000letnica smerti sv. Metoda. Svetuje namreč, naj bi se napravila zbirka naj starših cerkvenih govorov (pridig), ki naj bi se na svitlo dali v spodbudo duhovnih otrók vélikega aposteljna moravskega sv. Metoda. Gotovo koristno delo. — Kam neki gre svoj pot, gotovo veliko lepih, cerkvenih govorov slovskih duhovnih pastirjev od več stoletji nazaj? Na svitlo jih je prišlo silo malo: jih je mar tako malo spisovalo, ali jih je popil černi muri?

Iz Francoskega časniki naznanujejo, da je umerl Evgenij Rouher, tako sloveč Napoleonov minister, da so ga imenovali malega cesarja. Umerl je popolnoma v katoliškem duhu in previden s ss. zakramenti. Dva mesca pred smertjo je z veliko spodbudnostjo opravil sv. spoved. Opravljaj je v svoji dolgi bolezni jutranje in večerne molitve in zročeval se čisto v Božjo voljo. Vse to je veliko več vredno, kakor pa naslov „mali cesar.“ Bog je poplačal Rouherja za pomoč, ki jo je bil Piju IX. poslal v Mentano zoper rogovilstvo.

V Baltimoru v Ameriki, v samostanu oo. redemtoristov, je nedavno umerl češki misijonar P. Jan. Nep. Berger, iz ravno tega reda. Bil je sestranec ranjcega škofa v Filadelfiji, J. Nep. Nemuana, za katerim je šel v Ameriko in redovno obljubo storil l. 1859. Vzela je sušica moža, ki je bil tako srečen, da ni imel nobenega sovražnika, kakor piše „Blahovest.“ Bog mu daj večni mir.

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostne priprošnje N. lj. G. presv. Jezasovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortuna, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezvérstvo, prešestvanja in nečistosti, sovraštva, preklinjevanje in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. To bodi pred vsim drugim priporočeno v bratovsko molitev. — Bolan duhoven se priporoča v družbino molitev z obljubo, da naznani s podpisom zahvalo, če ozdravi. — Oseba za spreobrnjenje priporo-

čena; zahvala se naznani, ako se prošnja spolni. — Star terdovraten bolnik za spoznanje. — Hudo bolna deklica. — Mladeneč na tujem, da bi se ne zgubil. — Deklica, že delj časa nevarno bolna; da bi na priprošnje N. lj. G. in sv. Jožefa in sv. Antona, iz presv. Serca Jezusovega zdravje dosegla. Ako bo uslišana, hoče zahvalo očitno naznani!

Zahvale.

F. J., podčastnik Kuhnovega polka, javlja v slavo Božjo in sv. mučenca Deodata, da je po opravljeni devetdnevni v čast tega svetnika, ko ji je bila obljuba pridjana, da se bode zadobljena milost v „Zg. Danici“ objavila, od hude vratne bolezni ozdravel, katera mu je bila za delj čas glas popolnoma zaperla. Tisočera zahvala bodi toraj Bogu in svetemu mučencu Deodatu!

Preserčna zahvala Dev. Mariji in sv. Blažu! Hude bolečine sem imel v ustih in v gerlu več časa, tako da sem po sili kaj malega vžil. Približa se god sv. Blaža, priporočim se mu prav zvesto in prosim gospoda, da so v ta namen sv. mašo opravili. V kratkem času so me vse bolečine popustile, in zdaj se prav prost te bolečine znajdem

Janez Kajžar.

Podkorenem, 7. svečana 1884.

Koledar za prihodnji teden:

18. svečana. S. Flavijan. — 19. Spomin terpljenja N. G. J. Kr. S. Konrad. — 20. S. Tit. — 21. S. Eleonora. — 22. Stol sv. Petra v Antijoh. — 23. S. Peter Damijan. — 24. Tretja predpepelnična nedelja. S. Robert.

Listek za raznoterosti.

Šolski napredek v dijaški kuhinji. Izmed 83 mladencev iz srednjih šol, podpiranih od naše naprave, jih je 60 dobro in prav dobro zveršilo prvo polletje (4 z odliko); drugi so obsojeni, največ njih primeroma iz 1. lat. razr., kateri se lahko še poprimejo kacega drugega opravila. Kar jih je iz višjih razredov propadlo, je pri večem delu terdno upanje, da se bojo povzdignili drugi semester. — Plačati je bilo za mesec prosinca: v ljudski kuhinji od 93 mladencev 147 gld. 56 kr.; k živežu, za kruh in razne potrebe na dom 34 gld. 36 kr. Bog blagoslovi in ohrani verle dobrotnike!

V Železnikih je za župana izvoljen dobro znani posestnik in učitelj gosp. Jož. Levičnik, svetovalca pa gg. Ant. Globočnik in Jož. Košmelj. Čast in poštenje!

Perham v Minnesoti, 23. prosenca. Zima je pri nas (v Ameriki) lepa, pa ojstra. Nekaj kratki smo imeli 40 stop. Fahrenheitovih pod ničlo. — Po navadi tukaj v cerkvah kurimo vso zimo pri vsaki sv. maši, sicer bi se v kelihu sterdilo. Snega imamo dober čevljev na debelo, pa ga veter zelo pometava in dela zamete. — Gosp. J. Čebul je zdaj pri milostu. škofu J. Vertinu v Mičiganu.

J. Fr. Buh,
misijonar.

Duhovsko pastirstvo v c. k. avstrijski vojni. Vojniški naznanovalec list je nedavno naznanil število vojaških duhovnov. V djanski službi so naslednji duhovni: 1 apostolski vojni vikar ali škof, sedaj dr. Gruša; dva vojna konzistorna tajnika; 15 vojaških župnikov, 31 vojnih kuratov in 60 vojnih kaplanov. 7 duhovnov pa je profesorjev. Dalje so v Bosni in Hercegovini: 1 vojni župnik, 2 vojna kurata in 6 vojnih kaplanov. V časti vojnih kaplanov je tudi 12 duhovnov gerško-katoličanov in 9 nezedinjenih grehov. Ker tudi vojake ve-

žejo božje in cerkvene zapovedi, kakor vsacega katoličana, in ker tudi njihovo djanje potrebuje blagoslova Božjega, da bo uspešno; toraj ni nič bolj želeli, kakor to, da bi vse verlo vojaštvo s tisto gorečnostjo in stanovitnostjo služilo svojemu Bogu, kakor služi svojemu slavnemu cesarju.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Čast. g. župnik Bl. Petrič 3 gld. — „Iz gotovega namena 1 gld.“ „ako Vaši klijenti kaj molijo.“ (Odg.: ualozeno jim je, in upamo, da so „mož-beseda.“) — Čast. g. kapl. Fr. Mekinec 1 gld. — Čast. g. župnik Mat. Tavčar 10 gld. — Čast. g. župnik Greg. Jakelj 3 gld. — Čast. g. Fr. Tavčar v Š. Joštu 3 gld. — Spošt. gospa J. Šušteršič 5 gld. — Čast. g. A. Bobek 80 kr. — G. L. Vesel 1 gld.

Za cerkev v Bohinjski Bistrici: Kranjskogorskih farmanov dar po čast. g. župniku Bl. Arteljnu 20 gld. — Čast. g. benef. J. Lomberger 5 gld. — Zbirke po čast. g. župniku Mat. Tavčarju v Komendi 41 gld. 27 kr. — Čast. g. duh. pastir Fr. Tavčar 2 gld.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca: Iz Šmartina pri Kranju po čast. g. župniku J. Krašovicu 3 gld. — Brezovski farmani po čast. g. župniku. 20 gld.

Za sveto Detinstvo: Kat. Kmet 30 kr. — Po čast. P. Jožefu 3 gld. 90 kr. Čast. g. A. Keržič, nunski katehet 30 gld. — Čast. g. Fr. Dolinar, župnik v Horjulu 10 gld. — Čast. g. Fr. Perpar, duh. pomočnik v Trebnem 5 gld. — „Iz gotovega namena 2 gld.“

Za kapelo sv. Jožefa v Kuteževem: Neimenovana 50 kr., da bi dosegla stan redovniški, kakor želj. — Neimen. dobrotnica 50 kr.

Za opravo ubožnih cerkev: Gospodičina Kristina Bernard 5 gld. — G. Jožef Bernard 1 gld. — Gospa Zofija Bernard 1 gld. — Franciška Lovšin 50 kr. — Franciška Wurner 50 kr. — Iz Dola 8 gld. — Marija Kotnik 25 kr. — Od Sv. Križa pri Kostanjevici 10 gld. 50 kr. — Zn. 1 gld. — Iz Starega terga pri Poljanah 8 gld. 55 kr.

Za sv. Očeta: Javorci po čast. g. župniku M. Jerebu 6 gld. 50 kr. — Brezovski farmani po čast. g. župniku 10 gld. — Iz Polhovega gradca po čast. g. župniku 10 gld.

Za najpotrebniši misijone: Iz Rateč 5 gld. — Iz Polhovega gradca 2 gld.

Za misijon čast. gosp. Val. Laha: Iz Rateč 3 gld. — Brezovski farmani po čast. g. župniku 10 gld.

Za afrikanski misijon: Brezovski farmani po čast. g. župniku 5 gld. — Iz Rateč 6 gld. — Gospodinja Terez. Bučar 1 gld. 5 kr.

Za Marijino sirotišnico kan. dr. Jegliča v Sarajevu: Iz Rateč 3 gld. — Brezovski farmani po čast. g. župniku 5 gld.

Za misijone v Kini: Brezovski farmani po čast. g. župniku 5 gld.

Za zamurske otroke: Brezovski farmani po čast. g. župniku 6 gld.

Za Pariško bratovščino duš v vicah: Brezovski farmani po čast. g. župniku 5 gld.

Za Mehitariste v Carigradu: J. Kajžar 1 gld.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. A. G—k, v R.: Odgovorili smo Vam precej na prvo vprašanje po listnici: da pošljete naj ložej naravnost g. misijonarju Val. Lah-u, P.: Dubica Bos., v Bosni. — G. G—c v Boh. B.: Izročili smo g. Z., kakor želite, in tudi drugo spolnili. — „Iz got. nam.“: Bode se odd. Pozdravlj.!